

Speech NBA-voorzitter Pieter Jongstra, ALV 19 juni 2017

Beste collega's,

Dank dat ik deze jaarrede voor jullie mag houden. Voor mij een mogelijkheid om met jullie terug te blikken op het afgelopen jaar en vooruit te kijken naar wat nog komt.

Het blijft in onze sector draaien om het terugwinnen van vertrouwen, ook het komende jaar. Niet alleen van het publiek, maar ook van onszelf. In een recent gesprek met onze Raad van Advies spraken zij complimenteaus over onze veranderingen en visie. Dat geeft wel zelfvertrouwen.

Soms hoor ik leden zeggen, dat het terugwinnen van vertrouwen vooral voor de audit sector relevant is.

Mijn stellige overtuiging is, dat wij met de aandacht voor de uitvoering van het rapport "In het Publiek Belang", de sector *als geheel* versterken. En zo de belangen van ons allen over de volle breedte van het vak vertegenwoordigen.

Er is gelukkig veel meer dan de uitvoering van de 53 maatregelen. Wij komen zeer regelmatig in de publiciteit met ons vak. Voor mij een teken van relevantie. Graag wil met u delen hoe ik daar tegen aan kijk.

Voor mij is elk incident, elke negatieve krantenkop, een incident van de sector. Het raakt mij, ook al heb ik er niets mee te maken. En dat hoor ik van velen van u.

En ook: elke keer dat wij laten zien dat wij relevant zijn draagt dat bij aan de reputatie van onze sector - *als geheel*.

Elke maatregel die bijdraagt aan het terugwinnen van vertrouwen, zorgt voor een grotere aanwas van gemotiveerde jonge accountants en draagt bij aan het oplossen van wervingsproblemen waar wij allemaal last van hebben. Wij hebben nog altijd een sterke reputatie met het beroep en er zijn goede baanvooruitzichten.

Alle maatregelen tezamen dragen bij aan het beter en kwalitatiever invullen van onze publieke en wettelijke taak. Versterken onze totale beroepsgroep. Wij leren van de

incidenten, het verscherpte toezicht en de maatschappelijk zorgen. Uiteindelijk maken zij ons sterker en beter.

Het toevoegen van vertrouwen aan financiële en niet financiële informatie is en blijft de kern van ons vak. Dat goed doen, en de wil om het excellent te doen, met oog voor onze publieke en maatschappelijke taak, is wat ons als beroepsgenoten verbindt. Ook al hoor ik soms terug “dit gaat niet over ons, dit gaat niet over mijn onderdeel van het accountantsvak”, ook al lijken de tegenstellingen in onze beroepsgroep soms groot, nog veel vaker heb ik gemerkt dat er in onze sector groot draagvlak is om vanuit gemeenschappelijkheid aan dat collectieve belang te werken.

Dat er behoefte is aan verbinding, aan gezamenlijk werken, aan een intrinsiek gewenste kwaliteitsverbetering. Ik merk elke dag dat velen van ons de energie willen richten op constructieve oplossingen. Willen werken vanuit verbinding en met focus op ons gezamenlijk belang.

Wat hebben wij gedaan in het afgelopen jaar? Allereerst, als beroepsgroep zijn we er nog niet. De 53 verbetermaatregelen zijn niet het eindstation.

Maar ondertussen zijn we als sector al veel sterker dan enkele jaren geleden. Effecten beginnen zichtbaar te worden. Kijk eens naar de vooruitgang in de MKB kantoren, samenstelling en controle, zoals opgenomen in het jaarrapport van de Raad voor Toezicht. Ik hoor vaak van collega's: “we werken nu in een volstrekt ander kantoor en in een andere cultuur dan 5 jaar geleden.”

Dat er veel gebeurd is in de afgelopen jaren, blijkt ook uit het beknopte overzicht hierachter, met daarin een selectie van kwaliteitsverbeteringen sinds 2013. En daarvoor nog, want al in 2010 presenteerden we als NBA het verbeterplan ‘Lessen uit de Kredietcrisis’, publicaties over toon aan de top en meer. Een paar voorbeelden wil ik noemen.

Het instellen van een raad van commissarissen met externe leden door de oob-kantoren; niet makkelijk door de eisen ten aanzien van onafhankelijkheid, maar het staat.

Aanpassing van belonings- en promotiebeleid en de start van de uitfasering van het goodwill model.

Het oprichten van de Foundation for Auditing Research in 2016, met Henriëtte Prast als nieuwe voorzitter. Vorige week hadden zij hun tweede jaarcongres waar vrijdag in het FD weer twee artikelen over stonden.

Maatregel 1.1 uit het verbeterplan 'In het Publiek Belang': het afleggen van de beroepseed voor accountants. Op 90 accountants na, hebben alle actieve accountants, ruim 19.600, dat is meer dan 99,5%, de eed afgelegd.

Oob-organisaties zijn in 2016 flink opgeschoten met de implementatie van de voor hen geldende maatregelen.

Gemiddeld ligt 97% van de oob-kantoren op schema met de invoering van de maatregelen.

Vanaf januari 2016 is de NBA Monitor 'Publiek Belang' uitgebreid met de maatregelen voor de circa 320 niet-oob-kantoren. De NBA, de SRA en NOVAK hebben veel gedaan om niet-oob-kantoren te betrekken bij dit project en hen te helpen bij de implementatie. Met o.a. regiobijeenkomsten, belrondes, een helpdesk en gratis opleidingsbijeenkomsten. Inmiddels ligt 49% van de niet-oob kantoren op schema met invoering van de maatregelen.

Een mooi NBA-project is Lerend Vermogen. Het leren van fouten en incidenten vormt daarin het centrale doel. Er is een platform opgericht, dat bestaat uit structureel overleg tussen toezichthouders en accountantsorganisaties. Hierin komen bevindingen uit toezicht en hoe hier lessen uit te trekken aan de orde. Een van hun publicaties 'Uitglijders, lessen uit tuchtrecht', ging afgelopen jaar meer dan 3500 keer over de toonbank en werd 1900 keer gedownload.

En dan is er de Cultuurmeter. Bedoeld om accountantsorganisaties te helpen om een cultuur gericht op kwaliteit en leren te bouwen. Ruim honderd kantoren hebben inmiddels een cultuurmeting uitgevoerd.

Op 1 november 2016 publiceerde de Monitoring Commissie Accountancy haar rapport over de invoering van de 53

verbetermaatregelen. Een aantal dieperliggende oorzaken wordt onvoldoende aangepakt door de maatregelen, zo concludeerde zij. Er resten nog een aantal taaie verbeterpunten. Begin 2017 is daarom de stuurgroep Publiek Belang opgericht om een nieuwe impuls te geven aan de verbeteringen, zij heeft vorige week haar veranderagenda gepubliceerd, waarin onder andere de definitie van kwaliteit, gedeelde oorzakenanalyse, de evaluatie van het partner-, verdienen, verreken en businessmodel en het faciliteren van een kwaliteitsgerichte cultuur op de agenda staan tezamen met een ambitie om de maatschappelijke rol te verstevigen.

In de tweede helft van 2016 zijn we gestart met ons visieproces 'Een Beroep met Toekomst'. Bij het agendapunt Visie zal Berry Wammes de huidige stand van zaken toelichten. Maar in deze jaarrede wil ik wel alvast kort wat zaken aanstippen.

Waarom het visieproces? We werken aan terugwinnen van vertrouwen van de samenleving. We verbeteren en vernieuwen als sector.

Om dat nog krachtiger te kunnen doen, willen we vanuit onze *eigen agenda* van toegevoegde waarde zijn en blijven voor de samenleving.

Zoals ik eerder memoreerde blijft voor mij de spil van ons vak: het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie. Wij willen allemaal weten wat nodig is om dat ook in de toekomst optimaal te blijven doen. Zodat ons vak zich dynamisch en aantrekkelijk kan blijven ontwikkelen in de toekomst.

Want de centrale vraag blijft: hoe houden wij ons mooie beroep aantrekkelijk en toekomstbestendig voor huidige en toekomstige beroepsbeoefenaren?

De start van het project vond in 2016 plaats met de vorming van de Arenagroep. Een groep bestaande uit zo'n twintig 'koplopers, friskijkers en grenswerkers' die vlak voor Kerst het inspiratiedocument '*Een beroep met toekomst*' publiceerde. Leden hebben vervolgens de kans gekregen in te haken op de visie discussie, bij commissie- of afdelingsbijeenkomsten in het land, online sessies of speciale themabijeenkomsten.

Het verslag over deze eerste verbredende fase ronden we binnenkort af. Op basis van de input hebben we zes thema's gedefinieerd waar we in de tweede verdiepende fase dieper op in willen gaan. Berry komt daar later op terug.

De voorbereidende en eerste fase hebben wij als bestuur geïnitieerd en wij hebben actief meegedaan. In de tweede fase, die nu start, zullen wij gebaseerd op alle input een visie formuleren op het beroep en op wat voor beroepsorganisatie daar bij past. In de ogen van dit bestuur kan dat niet anders dan met instemming van de ALV. Daarom zullen we op 19 december een extra ALV houden, waar dit het centrale thema is. Vanuit een door de ALV goedgekeurde visie starten wij daarna de derde fase, waarin we een meerjarenplan voor de NBA ontwikkelen, een strategie om de visie waar te gaan maken. Dat leggen wij aan jullie voor in juni 2018 tijdens de ALV.

Was het dan allemaal koek en ei in het afgelopen jaar? Nee, helaas past dat nog niet bij onze sector. Laat mij twee zaken eruit lichten die niet goed gingen. In de eerste plaats het afblazen van de ALV in december 2016.

Toen duidelijk werd dat een meerderheid van de leden die de ALV zouden bezoeken *tegen* de governance plannen zouden stemmen, hebben wij de vergadering afgeblazen en de governance discussie uitgesteld tot *na* het visie proces.

Een goed besluit? Daar heb ik een gemengd gevoel over. We hebben een verkeerde inschatting van het draagvlak gemaakt, en dat reken ik onszelf als bestuur aan. We hebben er van geleerd nog beter en diepgaander het draagvlak te peilen en daar houden wij in het visieproces rekening mee.

Wat ik ook niet goed vind, is de tuchtzaak van een accountantskantoor tegen 26 accountants. We hebben vertrouwen in de procedures, en wachten de bevindingen van de Accountantskamer af. En als de conclusie is dat er verbeteringen noodzakelijk zijn, dan zullen we dat vanzelfsprekend doen. We willen graag leren en verbeteren als zaken niet goed gaan. Dat zullen wij ook toepassen bij de toetsingen. Mede op basis van het vrijdag jl uitgebrachte jaarrapport 2016 van de Raad voor Toezicht, spreek ik mijn

vertrouwen uit in het toetsingsproces dat wij nu hebben, inclusief de beroeps- en bezwaarprocedures.

Naast een nieuwe visie op het beroep, en het realiseren van een veranderagenda voor de auditpraktijk hebben we nog enkele andere prioriteiten voor 2017 geformuleerd.

Wij willen een meer robuuste aanpak van fraude en corruptie, aansluitend op de behoefte van het maatschappelijk verkeer.

Wij intensiveren en verbeteren de dialoog met relevante stakeholders in het mkb, de kapitaalmarkt, de financiële sector en de publieke sector ter versterking van onze maatschappelijke rol.

En wij gaan door met de verkenning van de impact van innovatie en technologische ontwikkelingen met concrete diensten op het gebied van onder meer SBR.

Collega's, ik rond af. Ik heb in het afgelopen jaar met plezier en inzet leiding geven aan het NBA-bestuur en ik heb mij voor een nieuwe termijn beschikbaar gesteld als voorzitter, evenals mijn collega Diana Clement.

Of ons dat gegund is, beslist u tijdens deze ledenvergadering.

Mijn motto voor dit jaar ontleen ik aan het jaarplan 2017 van de NBA: samenwerken.

In 2017 en 18 werken wij samen aan een visie voor ons beroep en voor de NBA, werken wij samen aan het verbeteren van kwaliteit, werken wij samen om onszelf en onze opvolgers een uitdagend en hernieuwd perspectief te bieden.

Ik ben al 35 jaar met heel veel plezier werkzaam als accountant en daar ben ik trots op en daar sta ik voor. Ik sta er ook voor als uw voorzitter onze maatschappelijke relevantie te verhogen en het vertrouwen in het beroep terug te winnen.

Dank u wel. Ik wens u een goede ledenvergadering toe.